

SEBŐK LÁSZLÓ (1951) Budapest

SEBŐK LÁSZLÓ

Kizáratás Emmából

Zuhog az eső, de Kontra nem tágit, lesben áll. Abban bízunk, hogy sikerül csapdába csalnia azt az ismeretlen férfit vagy nőt, aki nyomoz utána, aki jelentéseket írogat róla, Reményfok rendőrfőnökéről a központnak. Egy elfogott üzenetben például azzal vádolja, hogy köze van néhány gyilkossághoz, hogy a reményfoki plébános megölésében is szerepet játszott, de legalábbis tévútra vitte a nyomozást, fedezi az igazi gyilkost. Azt állítja, hogy birtokában van egy fénykép, amin Kontra a szeretője társaságában a harminchárom késszúrással lemészárolt plébános vérfoltos reverendájában parádézik.

Kontra dühös, tehetetlennek érzi magát, mert nem tudja: hány üzenet érkezett el a címzetthez. Ráadásul pár napja egy régi, száz év előtti históriát is felémlelő névtelen levelet kapott. Annak idején alaposan felborzolta a kedélyeket a városban, hogy éjszakánként megtámadták a kocsmákból hazafelé tántorgó férfiakat, de nem a pénzüket vették el, hanem kivágták az epehólyagjukat. Ez persze nem volt igaz, de a rémhír kiirthatatlannak bizonyult. Az üzenet küldője viszont állította, hogy ezek a metszők igenis léteznek, és ismét felbukkantak Reményfokon, de a hivatalosság hallgat. A rendőrség – élén Kontrával – próbálja eltussolni az ügyet, ám a levélírónak az egyik kórházi kórboncnok megsúgta, tizenegy kivérett férfi teteme van a boncteremben, és a sebekből látszik, hogy a támadók jártasak lehetnek az emberi test anatómiájában, mert nem ejtettek fölöslegesen mély vagy az epétől távol eső vágást az áldozatokon. A levélíró azt is tudatta Kontrával, hogy az így kinyert epéből hatásos gyógyszer készülhet merevedési gonddal küzdő, de a szerelemre nagyon is vágyó férfiaknak, s a vegykonyha, ahol a gyógyszerkészítéshez szükséges desztillációt végzik, a városzerte ismert alkimista, Wágner úr házában található.

Ki ez a gennyláda? Mit akar ez az örült? – kérdi magától a lesben álló Kontra, mert sose gondolta volna, hogy egyszer majd olyasmivel vádolják, amihez semmi köze. Felszalad a vérnyomása, mert a feljelentő levelek nélkül is van elég baja. Már régóta gondok nyomasztják. A legutóbbi tanácsülésen leszavazták javaslatát, hogy a hetekkel korábban rejtélyes körülmények között eltűnt reményfoki polgármester feladatait háromtagú testület vegye át. A kocsmáros Krecsmárt szánta a pénzügyek kezelőjének, a Központi Leszámitoló Hivatal főnökét nézte ki a városházi adminisztráció vezetőjének, és ő maga lett volna az erős ember, aki lényegében minden kérdésben érvényesítheti az akaratát. De valaki az ügydöntőnek szánt gyűlésen bedobta, hogy a fővárosból magas rangú vezető érkezik, és a tanácsstagok úgy határoztak, hogy a szavazással várják meg a látogatás eredményét. Kontrát pedig megbízták, hogy a legközelebbi tanácsülésen tegyen jelentést a közrend állapotáról, különös tekintettel arra, hogy állítólag a vándorcirkusszal fellépő disznóember molesztálja a városban magányosan sétáló nőket, rettegésben tartva Reményfok hölgyközönségét. Kontra persze jól tudta, hogy csak kibúvó a megbízás, a tanácsstagok a szavazáson nem akartak nyíltan szembefordulni vele, mert tartottak a hatalmától, és a döntés elodázásával meggátolták, hogy befolyása tovább növekedhessen. Mindazonáltal megígérte, hogy ha valóban a disznóember a sokak által rettegett szatír, akkor legközelebb már citrommal a szájában, pirosra sülvé lép a cirkusz publikuma elé.

A tanácsülés után Kontra visszament hivatalába, a reményfoki rendőr-
 őrsre. Meghagyta a kapusnak, hogy ne zavarják, az udvari szárnyban lesz, a
 szolgálati lakásában. Mert ugyan lett volna pénze bérlakásra, és bármikor
 megszállhatott volna a reményfoki hidászdandár nőtlen tiszt száján is, de
 amikor idehelyezték, elintézte, hogy a rendőrségi épületben leválasszanak
 neki egy szobát, apró teakonyhával. Fürdőszobája az alagsorban volt, a fog-
 dákn szomszédságában. A mindenkori ügyeletes rendőr szokta hetente két-
 szer befűtetni a hengeres víztartályt a takarítónőkkel. Foglalt magának két
 cellát is, az egyikben házi archívumát tartotta, és a számára balszerencsésen
 alakuló tanácsülés után is oda indult. Elővette a Cirkusz-dosszié disznóem-
 berről szóló ügynöki jelentéseit, de nem talált bennük semmi figyelemre méltó-
 t. Legfeljebb azt, hogy az ügynök meglehetősen részletességgel ecsetelte a
 disznóember és az egyik, már nem éppen süldőkorú artistanő románcát. Kontra
 közönséges csalónak tartotta a mutatványost. Úgy vélte, hogy a cirkusz egyik
 liliputi törpéje maszkírozza el magát a fellépések előtt, bár ennek némiképp
 ellentmondott az a feljegyzés, miszerint a disznóember meghágtá egy város
 környéki gazda kocáját. Kontra mindenesetre elhatározta, hogy a disznóem-
 bert behozatja kihallgatásra, s azután majd eldönti a további teendőket.

Jobban izgatta, hogy ki lehet a névtelen levél írója. Mert volt abban az
 epemetsző histórián kívül még egy látszólag odavetett, de nagyon is az eleve-
 nére tapintó megjegyzés: „Tudom, hogyan veszett nyoma a polgármesternek,
 kihez indult eltűnése estéjén.”

Városszerte suttogták, hogy Reményfok első embere Kontrához indult az-
 nap. Nyílt titok volt az is, hogy küszöbön állt a rendőrfőnök menesztése, mert
 kiderült, hogy sápot szedett a határ túloldaláról, a Borza folyón átkelő cigaret-
 tacsempészekről, akik cserébe többé-kevésbé zavartalanul üzletheltek a
 városban. Volt olyan mendemonda, hogy a polgármestert Kontra tartja fogva
 a rendőrségen, a különbejáratú cellájában.

Kontra a levél olvastán döntötte el, hogy csapdát állít az utána kémkedő
 alaknak. Elhíresztelte, hogy tolvajok lopják a kocsmáros Krencsmár pincéjéből
 a jégvermi jeget, amivel tiltott kísérleteket végeznek a reményfoki székesegy-
 ház altemplomában. Kiküldte az embereit, és utasította őket, rendezzenek
 minél nagyobb felhajtást, hozzanak be a rendőrségre bilincsbe verve pár be-
 épített ügynököt, hadd lássák: Kontra teszi a dolgát. A többit majd elintézi ő
 maga. Befogja az ellenségei száját. Helyreigazító cikket írat a Zengőben, mert
 az újság legutóbb azt sugallta, hogy a város rendőrfőnöke alkalmatlan felada-
 ta ellátására. „Hiszen az mégsem helyénvaló, hogy szüzeket gyalázzanak
 meg a nyílt utcán, és senki ne tudja biztonságban vagyonát, pusztá életét.”

Méghogy szüzek – morogja Kontra. A Biczó lány, akiről a szívszaggató írás
 megjelent, mert állítólag megerőszakolta egy szatír, nos, róla az a pletyka jár-
 ta, hogy még a házuk kerítésén is kidugja seggét, hogy aki csak arra vetődik,
 megkefélhesse. Egyszer Kontra is elsétált ahhoz a kerítéshez, hogy megbizo-
 nyosodjon arról: igaz-e a szóbeszéd.

De a rendőrfőnöknek most mást kell ellenőriznie: leszállásából látja, hogy az
 emberei a megbeszéltek szerint benyomulnak a templomba, ahonnan néhány
 megbilincselte férfit vezetnek elő. Ezt leszámítva kihalt a környék, sehol egy lélek,
 sehol egy kíváncsiskodó. Azazhogy mégis. Kontra a kocsmáros Krencsmár felesé-
 gét, a zárt ölü Emmát látja átsietni a templom előtti téren. Jóval éjjél után tisztés-
 séges asszonynak már ágyban a helye, de Krencsmár felesége nem tisztességes
 asszony. Tudja ezt a reményfoki rendőrfőnök is. Havonta egyszer az uráról refe-
 rál neki a nő, és olyankor nem mulasztja el széttenni a lábát. A zárt ölü Emmára
 kikapós természete miatt rakatott erényövet az ura, és a zárhoz Krencsmáron kí-
 vül csak Kontrának volt kulcsa. Meg talán a lakatosnak, aki az erényövet készítette,
 és akitől annak idején a rendőrfőnök a kulcsmásolatot kapta. De most, hogy a nő

vélhetően légyottra oszon az éji órán, Kontrának eszébe ötlik, talán más is felpatinthatja az erényövet, és elhagyva őrhelyét az asszony nyomába ered. Átvágnak a kihalt Várkertben, kiérnek a kaszagyári útra, ahol az asszony eltűnik a bolondokháza sárgára festett kőkerítése mögött. Kontra ott megáll, nem követi tovább. Bő fertály óra múlva, amikor Emma ismét az utcán terem, elébe lép. Jó estét – köszönti, s folytatja tovább –, hova lesz a séta? Az asszony zavarában azt mondja, hazafelé. Illanna el, ám a férfi kétszer sebesen arcul csapja, majd maga előtt taszigálva bekíséri a rendőrségre a ki tudja, mennyire megbízhatóan zárt ölü Emmát. A kapusnak meghagyja, hogy ne zavarják, szól, ha szüksége lesz valamire.

Az irodájába vezeti az asszonyt, akinek rendszeres jelentéstételeit is itt hallgatja meg arról, hogy az ura kocsmájában miről fecsegnek az emberek. De Kontra most nem kérdez, hanem kivesz az asztalfiókjából egy apró, nyilazó Ámort mintázó kulcsot, mert a szerelem istenének mívesen megmunkált rovátkolt füttyköse nyitja-zárja Emma erényövét. Emma azonban – s ez a korábbi gyakorlathoz képest szokatlan – ellenkezik. Tolná el magától Kontra kezét, de akkor nagyobacska ütést kap, ezután hagyja, hogy a rendőrfőnök felhajtsa a szoknyáját, s a kulcsot az erényöve zárjába illessze. Amikor a kulcs második kísérletre sem fordul, Kontra hanyatt dönti Emmát az íróasztalon, és egy sebtében előrángatott elemlámpával a lába közé világít. Látni való: a kulcs nem illik a zárba.

Ki volt az, kérdezi fojtott hangon Kontra, ki cserélte ki az erényövet? – de Emma nem válaszol. A rendőrfőnök leszól az ügyeletre, utasítja az éjszakai járőrt, hogy felszerelésével együtt azonnal hozzák be az átokparti lakatost, mert egy mackót kell feltörnie. „Úgy mondják neki, hogy egy bizonyos női mackót”, adja utasításba. Darab idő múlva kopogtatnak, a járőr szalutál, lesne be az irodába, de Kontra elfogja előle a belátást, csak a szerszámosládával érkező lakatost bocsátja be a résnyire nyitott ajtón. Odavezeti a tárt ölü Emmához, s a zárba mutatva megkérdi, mit tud erről. A lakatos sápad, hebeg-habog, lecseréltem, nyögi ki végül, új zárat kértek rá. Kontra kinyújtja a tenyerét, rászól a mesterre: a kulcsot! A lakatos Emmához fordul, szabad? – kérdi –, de Kontra rádörren: a kulcsot! A lakatos megadja magát, s mint aki már számított rá, a zsebéből kivesz egy másik, a régi kulcshoz hasonló nyilazó Ámort, s azt Kontra tenyerébe ejti, mondván, akkor talán menne. Nem jön válasz, hátrál. Kontra ráfordul, még számolunk! Kipróbálja a kulcsot, fordul a zár, letolja pantallóját. Dolgát végezvén akkurátusan visszazárja az erényövet, s mondja az öltözékét rendezgető, immáron ismét zárt ölü Emmának, hogy üzeni Krecsmárnak, ne akarja őt kirekeszteni a jóból. Emma azonban megjegyzi, az urának nincs kulcsa a zárhoz, más rakatott rá új lakatot, de ha a fejét veszi a rendőrfőnök, akkor sem mondja meg az illető nevét. A rendőrfőnök nem veszi fejét Emmának, hanem másnap ismét elküld a lakatosért, akit házának, iparának vesztével fenyeget, ha nem árulja el, ki volt Emma zárjának megrendelője. A válasz nem megnyugtató. A lakatos nem ismeri, csak annyit hallott félfüllel, hogy Emma Rudolfnak szőlította a férfit.

Ki kell vallasnom a kocsmárost, mit tud az esetről, dönti el Kontra, de aztán másként alakul a programja: futárüzenetet kap, hogy sürgősen menjen a tanácsülésre, mert fontos megbeszélést tartanak. Ki hívta össze, dühöng menet közben, s érzi, hogy a szálakat valaki más tartja kézben.

A tanácsülésen szokás szerint hangzavar, mindenki összevissza beszél, lassan kikristályosodik a vélemény, miszerint talán mégiscsak él a polgármester, de kómában van, és a gyógykezeléséhez lopják a jégvermi jeget a Krecsmár kocsmá pincéjéből. Kontra nem tudja, sírjon vagy nevensen, amikor megkérdezik, mit gondol erről. Mindenesetre azt mondja, hogy a jelentéstevői nem említették ezt a lehetőséget. Az ülés után kérdőre vonja Krecsmárt, tudta-e, hogy a feleségének új szeretője van. Krecsmár semmiről nem tud, arról sem, hogy ki van zárva Emmából.